

Documenten bij het vervoer van gevaarlijke stoffen

De volgende documenten moeten in de meeste gevallen bij het transport van gevaarlijke stoffen over de weg aanwezig zijn: een vrachtbrief (vervoerdokument), een containerbeladingscertificaat, schriftelijke instructies voor de bestuurder (gevaarkaart), het keuringsdocument van het voertuig en het vakbekwaamheidscertificaat van de bestuurder (ADR 8.1.2).

De Vrachtbrief

Voor de vrachtbrief zijn drie functies te onderscheiden. De vrachtbrief is informatiedrager, ontvangstbewijs bij het verladen en ontvangen en een bewijs van een gesloten vervoerovereenkomst. Het is volgens de Wet Goederenvervoer over de Weg (WGW) verboden beroepsvervoer te verrichten, als er geen vrachtbrief is opgemaakt. Deze dient bovendien in het voertuig aanwezig zijn.

De vrachtbrief moet voor het beroepsvervoer (binnen Nederland) minimaal de volgende aanduidingen vermelden:

- de plaats en de datum van opmaken;
- de naam en het adres van de afzender;
- de naam en het adres van de vervoerder;
- de naam en het adres van de geadresseerde;
- de plaats en datum van in ontvangstneming van de goederen, plaats voor de aflevering van de goederen;
- de gebruikelijke aanduiding van de aard van de goederen en de wijze van verpakking en, voor gevaarlijke goederen, hun algemeen erkende benaming;
- het aantal colli, hun bijzondere merken en hun nummers;
- het brutogewicht of op een andere wijze de hoeveelheid van de goederen;
- de algemene vervoerscondities.

Naast deze aanduidingen kunnen de afzender en de vervoerder iedere andere aanduiding opnemen die zij nuttig achten. Bij het nationale transport wordt vaak gebruik gemaakt van vrachtbrieven die zijn uitgegeven door de Stichting Vervoeradres. Hierop zijn over het algemeen de Algemene Vervoer Condities 1983 (AVC) van toepassing. Indien het internationaal vervoer betreft en men gebruik maakt van een CMR, gelden de CMR-condities (Convention relative au contrat de transport international de marchandises).

Het vervoerdokument

Het vervoer van gevaarlijke stoffen moet volgens het ADR begeleid worden door een vervoerdokument. Dit document bevat tenminste de volgende aanduidingen voor elke gevaarlijke stof die ten vervoer wordt aangeboden:

- a. het UN nummer, voorafgegaan door de letters "UN"
- b. de juiste vervoersnaam van de stof of het voorwerp, indien van toepassing aangevuld met de technische benaming
- c. het etiketnummer van kolom 5 uit tabel A; daar achter moeten etiketnummers die een bijkomend gevaar aangeven tussen haakjes worden vermeld
- d. de verpakkingsgroep (I, II of III);
- e. het aantal en de omschrijving van de colli, IBC's of grote verpakkingen;
- f. de totale hoeveelheid aan gevaarlijke goederen in kilogrammen, liters of netto massa ontplofbare stof;
- g. de naam en het adres van de afzender;
- h. de naam en het adres van de geadresseerde(n);
- i. een verklaring overeenkomstig de voorwaarden van een eventuele bijzondere regeling.

Het document dat deze aanduidingen bevat, mag de vrachtbrief zijn, maar ook een document dat al is vereist voor een andere transportwijze. (ICAO, IMDG)

De plaats en de volgorde, waarin de elementen van de informatie in het vervoersdocument moeten worden vermeld, is facultatief, echter a,b,c en d moeten echter in de volgorde a,b,c,d of de volgorde b,c,a,d worden aangegeven.

Verder kunnen er bijzondere bepalingen van toepassing zijn, die een aanvullende aanduiding in het document eisen. Dit is onder andere het geval bij vervoer van afval of bij het gebruik van bergingsverpakkingen. Ook kan het een verwijzing zijn naar het gebruik van een bepaald voorschrift, bijvoorbeeld de aanduiding als het vervoer onder de vrijstellingen van beperkte hoeveelheden per transporteenheid valt: "Vervoer overschrijdt niet de in 1.1.3.6 voorgescreven vrijstellingsgrenzen".

Bij transport, dat alleen binnen Nederland plaatsvindt, mogen de aanduidingen in het vervoerdokument in het Nederlands zijn gesteld. Bij grensoverschrijdend vervoer vanuit Nederland moeten de in het vervoerdokument te vermelden aanduidingen zijn gesteld in het Nederlands en bovendien in het Engels, het Frans of het Duits.

Het ADR (hoofdstuk 1.4) verplicht de afzender de vervoerder te voorzien van de aanduidingen die in het vervoerdocument moeten worden vermeld. Om misverstanden te voorkomen kan dit het beste schriftelijk worden gedaan.

In het geval van meerdere ontvangers is het toegestaan de namen en de adressen van de ontvangers en de af te leveren hoeveelheden te vermelden op andere documenten. Deze documenten moeten zich aan boord van het voertuig bevinden.

Als een zending door zijn omvang niet in een transporteenheid kan worden geladen, moet voor elke beladen transporteenheid een afzonderlijk vervoerdocument worden opgemaakt. Voor (gedeelten van) zendingen die door samenladingsverboden (ADR 7.5.2) niet in een voertuig mogen worden geladen, dienen steeds afzonderlijke documenten te worden opgemaakt.

Het container/voertuig beladingscertificaat

Indien het vervoer van gevaarlijke goederen voorafgaat aan een zeereis, moet een container/voertuig beladingscertificaat (*Container/vehicle packing certificate*) worden opgemaakt. Degene verantwoordelijk voor het laden van de gevaarlijke goederen in de laadeenheid verklaart dat dit volgens een aantal gestelde voorwaarden heeft plaatsgevonden, en tekent hier ook voor. De verklaring *'I hereby declare that the goods described above have been packed/loaded into the container/vehicle identified above in accordance with the applicable provisions'* of iets van deze strekking, mag zijn opgenomen in het vervoerdocument. Indien dit een apart formulier betreft moet dit aan het vervoerdocument zijn gehecht.

Deze verklaring is niet verplicht bij het vervoer met transporttanks, tankcontainers en MEGC's (=Multiple Element Gas Container).

De schriftelijke instructies (gevaarenkaart) voor de bestuurder

Ter voorkoming van elk ongeval of elk incident dat zich voor zou kunnen doen tijdens het vervoer, moet aan de bestuurder schriftelijke instructies worden meegegeven. Dit formulier noemt men ook wel *gevaarenkaart*. De gevaarenkaart moet niet alleen in het Nederlands zijn opgesteld, maar ook in een taal die de chauffeur kan lezen en begrijpen en in alle talen van de landen van herkomst, doorvoer en bestemming.

De schriftelijke instructie moet worden meegegeven voor elke vervoerde gevaarlijke stof of voor elke groep van gevaarlijke stoffen met dezelfde gevaarseigenschappen. In beknopte vorm moet het volgende worden aangegeven:

- de naam van de stof, klasse en stofidentificatienummer (bij groepsaanduiding en klasse);
- de aard van het gevaar;
- de maatregelen die genomen moeten worden door de bestuurder en de daarbij benodigde persoonlijke beschermingsmiddelen;
- algemene maatregelen, zoals bijvoorbeeld het waarschuwen van weggebruikers en voorbijgangers en het bellen van de politie/brandweer;

- aanvullende en bijzondere maatregelen om erger te voorkomen;
- de voor bepaalde goederen te nemen bijzondere maatregelen, indien van toepassing;
- de noodzakelijk uitrusting voor de te nemen algemene en indien van toepassing aanvullende en/of bijzondere maatregelen.

Deze instructies moeten door de afzender worden verstrekt en moeten uiterlijk op het moment dat de gevaarlijke goederen op het voertuig worden geladen aan de bestuurder worden overhandigd. Informatie over de inhoud van de instructies moet uiterlijk op het moment dat de vervoersopdracht wordt gegeven aan de vervoerder worden verstrekt. De afzender is verantwoordelijk voor de inhoud van de instructies, daar moeten de volgende gegevens op vermeld staan:

- LADING
- AARD VAN GEVAAR
- PERSOONLIJKE BESCHERMING
- DOOR DE BESTUURDER TE NEMEN ALGEMENE MAATREGELEN
- DOOR DE BESTUURDER TE NEMEN AANVULLENDE EN/OF BIJZONDERE MAATREGELEN
- BRAND
- EERSTE HULP
- AANVULLENDE INFORMATIE

Het keuringsdocument van het voertuig

Tankwagens, dragende voertuigen van afneembare tanks met een inhoud van meer dan 1000 liter, batterijwagens met een inhoud van meer dan 1000 liter, voertuigen bestemd voor het vervoer van tankcontainers of MEGC's met een inhoud van meer dan 3000 liter (typen voertuigen FL, OX en AT) en transporteenheden EX/II en EX/III, moeten worden onderworpen aan jaarlijkse technische keuringen, teneinde na te gaan of zij voldoen aan de in het ADR van toepassing zijnde voorschriften.

Indien de voertuigen aanhangwagens of opleggers zijn, die zijn bevestigd achter een trekkend voertuig, moet dat trekkende voertuig met hetzelfde doel aan een technische keuring worden onderworpen. Voor ieder hierboven aangeduid goedgekeurd voertuig wordt door de bevoegde autoriteit van het land van registratie een keuringsdocument afgegeven. Dit document moet in het voertuig aanwezig zijn.

Het vakbekwaamheidcertificaat van de chauffeur

Bestuurders van voertuigen met gevaarlijke stoffen in vaste tanks, afneembare tanks, bestuurders van batterijwagens met tanks met een (gezamenlijke) inhoud van meer dan 1000 liter, tankcontainers, portable tanks of MEGC's met een gezamenlijke inhoud van 3000 liter en bestuurders van transporteenheden waarvan het maximum totaalgewicht meer dan 3500 kg bedraagt, moeten het certificaat bij zich hebben waaruit blijkt dat zij vakbekwaam zijn en het examen ADR met goed gevolg hebben afgelegd. Binnen elke periode van 5 jaar dient het certificaat vernieuwd te worden; hiertoe moet een herhalingsexamen worden afgelegd voordat het certificaat is verlopen.

www.ivw.nl 070-3052444